

NORGES HØYESTERETT

Den 18. mars 2020 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Matningsdal, Ringnes og Falch i

HR-2020-593-U, (sak nr. 20-043521STR-HRET), straffesak, anke over kjennelse:

A (advokat Henning Bjercke)

mot

Påtalemyndigheten (politiadvokat Jon Andre Hvoslef-Eide)

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder videre anke over lagmannsrettens kjennelse om varetektsfengsling på grunn av unndragelsesfare, jf. straffeprosessloven § 171 første ledd nr. 1.
- (2) A, født 00.00.1995, ble første gang fengslet ved Nedre Romerike tingretts kjennelse 28. januar 2020. Grunnlaget for siktelsen var at han er siktet for flere overtredelser av straffeloven 1902 § 195. Fengslingen er senere forlenget.
- (3) Nedre Romerike tingrett avsa 9. mars 2020 kjennelse med slik slutning:

«A, født 00.00.1995, løslates.»

- (4) Påtalemyndigheten anket kjennelsen, og Eidsivating lagmannsrett avsa 12. mars 2020 kjennelse med slik slutning:

«A, født 00.00.1995, kan fortsatt holdes i varetektsfengsel inntil noe annet bestemmes av påtalemyndigheten eller retten, men ikke ut over 7. april 2020.»

- (5) A har anket kjennelsen. Anken gjelder saksbehandlingen og lovanvendelsen.
- (6) Det er anført at det ikke foreligger unndragelsesfare. Lagmannsretten har basert sin avgjørelse på feil faktum. Det er blant annet vist til at siktede har et Pakistan Origin Card (PAC). Dette er ikke riktig, idet dette ble innlevert til politiet sammen med siktedes pass. Kortet er uansett utløpt i 2016. Feilen har trolig virket inn på avgjørelsens innhold.

- (7) Lagmannsretten synes å basere sin vurdering på politiforklaringen fra moren til to av de fornærmede. Siktedes interesse av å bli i Norge er ikke vurdert. Han har ingen tilknytning til Pakistan utover at hans foreldre kommer derfra og at noen av morens slektninger bor der. Lagmannsrettens begrunnelse er mangelfull og det er ikke mulig å se hva lagmannsretten mener er grunnlaget for at det foreligger unndragelsesfare.
- (8) Det er fremlagt et skriv fra siktedes morfar der han imøtegår opplysningene om at han skal ha ment at saken burde løses innad i familien og at siktede burde reise til Pakistan.
- (9) Det er videre anført at det utgjør en saksbehandlingsfeil at lagmannsretten ikke har vurdert fengslingstiden opp mot når hovedforhandling kan forventes avholdt.
- (10) *Påtalemyndigheten* har lagt ned påstand om at anken forkastes.
- (11) Det er opplyst at saken trolig vil være ferdig etterforsket innen kort tid. Det vil søkes rask berømmelse, men som følge av dagens korona-situasjon er det ikke mulig å angi noe konkret tidspunkt utover å informere om at saken vil bli prioritert.
- (12) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at utvalget bare kan prøve lagmannsrettens saksbehandling og generelle lovtolkning, jf. straffeprosessloven § 388 første ledd.
- (13) Ankeutvalget finner det ikke nødvendig å ta stilling til om lagmannsrettens kjennelse må oppheves fordi den eventuelt bygger på feil faktum med hensyn til Pakistan Origin Card. Lagmannsrettens begrunnelse viser at en eventuell misforståelse uansett ikke har vært avgjørende for lagmannsrettens avgjørelse. Avslutningsvis i kjennelsen understreker dessuten lagmannsretten at «fengslingssurrogater etter straffeprosessloven § 188 ikke [er] anvendelige».
- (14) Ankeutvalget kan heller ikke se at lagmannsrettens kjennelse ikke oppfyller de kravene som i rettspraksis er oppstilt for å konstatere unndragelsesfare etter straffeprosessloven § 171 første ledd nr. 1. Som det fremgår av blant annet Rt-2011-329 avsnitt 11, kreves det ikke sannsynlighetsovervekt for unndragelse, men faren for unndragelse må baseres på konkrete og objektive holdepunkter. Lagmannsretten har i flere avsnitt gitt en detaljert og konkret begrunnelse for unndragelsesfaren som klart oppfyller de krav som følger av praksis.
- (15) Etter straffeprosessloven § 170 a må videre fengsling ikke utgjøre et «uforholdsmessig inngrep». Det følger av fast og langvarig praksis at dersom det ut fra begrunnelsen for fengslingen fremstår som åpenbart at den vil bli begjært forlenget fram til hovedforhandlingen, må forholdsmessigheten vurderes i dette tidsperspektivet, jf. blant annet HR-2018-2119-U. Og dersom fengsling, som i dette tilfellet, begrunnes i fare for unndragelse til utlandet, må forholdsmessigheten alltid vurderes i dette tidsperspektivet.
- (16) Det fremgår ikke av lagmannsrettens kjennelse at den har foretatt en slik forholdsmessighetsvurdering. Kjennelsen lider dermed av en saksbehandlingsfeil som medfører at den må oppheves, jf. straffeprosessloven § 385 tredje ledd første punktum sammenholdt med § 343 første ledd.
- (17) Avgjørelsen er enstemmig.

S L U T N I N G

Lagmannsrettens kjennelse oppheves.

Arne Ringnes
(sign.)

Magnus Matningsdal
(sign.)

Ingvald Falch
(sign.)